

Nadere voorschriften permanente educatie

(ex artikel A-130.7 Verordening gedragscode)

Gewijzigd in de bestuursvergadering van 16 december 2009
Geldend vanaf 1 januari 2010

**Nadere voorschriften permanente educatie
(ex artikel A-130.7 Verordening gedragscode)**

Nadere voorschriften permanente educatie, vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 december 2006, gewijzigd in de bestuursvergadering van 19 september 2007, in werking getreden op 1 oktober 2007, laatstelijk gewijzigd in de bestuursvergadering van 16 december 2009, afgekondigd in de Nederlandse Staatscourant van 21 december 2009, nr. 19043, in werking getreden op 1 januari 2010.

Het bestuur van het Nederlands Instituut van Registeraccountants,
gelet op artikel A-130.7 van de Verordening gedragscode registeraccountants (Verordening
gedragscode), luidende:

*“Het bestuur kan nadere voorschriften geven aangaande het bepaalde in artikel A-130.1 t/m A-130.6
ten aanzien van permanente educatie en controle- en overige standaarden”,*

gehoord de leden,
stelt de volgende nadere voorschriften vast:

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1

Voor de toepassing van deze nadere voorschriften wordt verstaan onder:

- accountantsafdeling : accountantsafdeling in de zin van de Verordening gedragscode;
- accountantspraktijk : accountantspraktijk in de zin van de Verordening gedragscode;
- bestuur : bestuur van de Orde;
- deskundigheid van de registeraccountant : in elk geval de kennis die geacht wordt te zijn vergaard in de opleiding tot registeraccountant, bedoeld in artikel 66 Wet op de Registeraccountants;
- erkende (onderwijs)instelling : (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling die op grond van artikel 10 van deze nadere voorschriften door het bestuur is erkend;
- nadere voorschriften : Nadere voorschriften permanente educatie;
- Orde : Nederlands Instituut van Registeraccountants, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Wet op de Registeraccountants;
- PE-activiteiten : activiteiten in het kader van permanente educatie;
- PE-punt : eenheid waarin de door het bestuur aan een activiteit van permanente educatie toe te kennen waarde wordt uitgedrukt;
- permanente educatie : op een gestructureerde manier, en voor de in artikel 5 genoemde registeraccountant tevens minder gestructureerde manier, onderhouden van kennis op het vakgebied en het bijhouden van ontwikkelingen op dit gebied overeenkomstig deze nadere voorschriften;

- *training on the job*-activiteiten : PE-activiteiten waarbij sprake is van het in de praktijk of met behulp van persoonlijke bijscholing bevorderen van de deskundigheid van de registeraccountant op zijn vakgebied;
- vakgebied : terrein waarop de registeraccountant werkzaam is of anderszins optreedt.

Hoofdstuk 2 Permanente educatie

Artikel 2

1. Deze nadere voorschriften zijn van toepassing op alle in het register, bedoeld in artikel 55 Wet op de Registeraccountants, ingeschreven registeraccountants met uitzondering van de registeraccountants, genoemd in het tweede lid.
2. Van het in het eerste lid bepaalde toepassingsbereik is uitgezonderd:
 - a. de registeraccountant, niet zijnde een openbaar accountant, intern accountant, overheidsaccountant of accountant in business;
 - b. de accountant in business in de zin van de Verordening gedragscode die slechts onbezoldigde activiteiten verricht;
 - c. de accountant in business in de zin van de Verordening gedragscode die minder dan tweehonderd uur per kalenderjaar activiteiten verricht ten behoeve waarvan de deskundigheid van de registeraccountant wordt of zou kunnen worden aangewend;
3. De registeraccountant, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b en c, geeft jaarlijks een Verklaring verrichte activiteiten af. De verklaring dient uiterlijk 31 maart van het jaar volgend op het jaar waarop de verklaring betrekking heeft, te zijn ingediend.
4. Het model van de Verklaring verrichte activiteiten wordt door het bestuur vastgesteld.

Artikel 3

1. Een eenheid van zestig minuten besteed aan permanente educatie levert één PE-punt op. Eenheden van dertig minuten of meer worden naar boven afgerond op hele punten.
2. De registeraccountant behaalt minimaal 120 PE-punten per driejaarscyclus.
3. De registeraccountant behaalt minimaal 20 PE-punten per kalenderjaar.
4. De registeraccountant verricht PE-activiteiten in het voor hem relevante vakgebied.
5. De registeraccountant is in staat ten aanzien van minimaal 60 PE-punten aan te tonen dat deze zijn behaald in de periode, genoemd in het tweede lid, onverminderd de verplichting opgenomen in artikel 8, derde lid.
6. De in het tweede lid bedoelde driejaarscyclus vangt aan bij de inwerkingtreding van deze nadere voorschriften. De registeraccountant die na dit tijdstip in het accountantsregister wordt ingeschreven behaalt, in afwijking van het tweede lid, met ingang van 1 januari van het jaar volgend op het jaar van inschrijving, minimaal 20 PE-punten per kalenderjaar tot het eerste jaar van een nieuwe driejaarscyclus.
7. Het bestuur kan op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de registeraccountant geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van het bepaalde in het tweede of derde lid op grond van bijzondere omstandigheden. Het bestuur kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.
8. De ontheffing kan vanaf 1 oktober van het desbetreffende jaar worden aangevraagd.

Artikel 3a

1. De registeraccountant kan PE-punten behalen met de volgende PE-activiteiten:
 - a. gestructureerde vormen van educatie;
 - b. overige gestructureerde PE-activiteiten;
 - c. zelfstudie of *training on the job*-activiteiten.
2. Onder gestructureerde vormen van educatie wordt verstaan:
 - a. het volgen van externe en interne cursussen, congressen, seminars of andere educatieve bijeenkomsten die relevant zijn voor het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is;
 - b. het optreden als inleider, docent, leider, of ontwikkelaar van educatieve bijeenkomsten die relevant zijn voor het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is, tenzij dit optreden een zodanige herhaling betreft dat het educatieve aspect vervalt;
 - c. het optreden als examinerator bij de vakken van het accountantsexamen of bij andere vakken die relevant zijn voor het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is, tenzij dit optreden een zodanig herhaling betreft dat het educatieve aspect vervalt;
 - d. het verrichten van activiteiten in vaktechnische commissies of het deelnemen aan vaktechnische bijeenkomsten op het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is;
 - e. het publiceren in vakbladen op het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is.
3. Onder overige gestructureerde PE-activiteiten wordt verstaan:
 - a. het verrichten van vaktechnische research;
 - b. het deelnemen aan ledenbijeenkomsten met een vaktechnisch karakter;
 - c. het uitvoeren van kwaliteitstoetsingen.
4. Het aantal te behalen PE-punten wordt evenwichtig verdeeld over het vakgebied waarbinnen de betrokken registeraccountant werkzaam is.
5. Het bestuur kan vooraf dan wel achteraf het aantal PE-punten wijzigen dat door een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling, niet zijnde een erkende (onderwijs)instelling, dan wel door de desbetreffende registeraccountant aan die activiteit is toegekend indien het aantal niet strookt met deze nadere voorschriften dan wel berust op een onjuiste uitleg van deze nadere voorschriften.

Artikel 4

1. Dit artikel is van toepassing op de registeraccountant die werkzaam is als openbaar accountant, intern accountant of overheidsaccountant.
2. De registeraccountant behaalt per driejaarscyclus minimaal 90 PE-punten met gestructureerde vormen van educatie als bedoeld in artikel 3a, tweede lid.
3. De in artikel 3a, tweede lid, onderdeel a, genoemde activiteiten vinden voor ten minste de helft plaats bij een erkende (onderwijs)instelling. Met activiteiten die hebben plaatsgevonden bij een erkende (onderwijs)instelling wordt het optreden als docent bij een erkende (onderwijs)instelling gelijkgesteld. Dit vereiste geldt totdat per driejaarscyclus een aantal van 45 PE-punten is behaald.
4. Gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting, bedoeld in het derde lid, kan worden aangevraagd indien:
 - a. de registeraccountant gedurende de periode, bedoeld in artikel 3, tweede lid, ten minste 18 maanden in het buitenland werkzaam is geweest;
 - b. de registeraccountant een PE-activiteit als bedoeld in artikel 3a, tweede lid, onderdeel a, in het buitenland heeft verricht. Het bestuur kan voorwaarden stellen aan buitenlandse PE-activiteiten.
5. De registeraccountant kan per driejaarscyclus maximaal 30 PE-punten die behaald zijn met overige gestructureerde PE-activiteiten als bedoeld in artikel 3a, derde lid, laten meetellen.
6. Het bepaalde in het tweede, derde en vijfde lid is tot de aanvang van een nieuwe driejaarscyclus niet van toepassing op de registeraccountant die na het tijdstip, bedoeld in artikel 3, zesde lid, wordt ingeschreven. Deze registeraccountant behaalt minimaal 15 PE-punten per jaar met gestructureerde vormen van educatie.

Artikel 5

1. Dit artikel is van toepassing op de registeraccountant die werkzaam is als accountant in business.
2. De accountant in business behaalt per driejaarscyclus minimaal 30 PE-punten met gestructureerde vormen van educatie als bedoeld in artikel 3a, tweede lid.
3. De accountant in business kan per driejaarscyclus maximaal 60 PE-punten behalen door zelfstudie of *training on the job*-activiteiten.
4. De accountant in business kan per driejaarscyclus maximaal 30 PE-punten die behaald zijn met overige gestructureerde PE-activiteiten als bedoeld in artikel 3a, derde lid, laten meetellen.
5. Het behaalde in het tweede, derde en vierde lid is tot de aanvang van een nieuwe driejaarscyclus niet van toepassing op de registeraccountant die na het tijdstip, bedoeld in artikel 3, zesde lid, wordt ingeschreven. Deze registeraccountant behaalt minimaal 5 PE-punten per jaar met gestructureerde vormen van educatie.

Artikel 6

1. Op 1 januari van ieder jaar wordt voor elke registeraccountant vastgesteld of hij valt onder de verplichtingen als bepaald in artikel 4 of als bepaald in artikel 5.
2. Op verzoek van een registeraccountant kan het bestuur gedurende het lopende kalenderjaar bepalen dat de desbetreffende registeraccountant tussentijds niet langer valt onder de verplichtingen van artikel 4 maar onder die van artikel 5 en vice versa.

Artikel 7

1. Het bestuur kan voor alle of een nader te bepalen deel van de registeraccountants per kalenderjaar een minimaal te behalen aantal PE-punten voor een bepaald kennisgebied of onderwerp vaststellen, mits dit voorafgaand aan het desbetreffende kalenderjaar aan desbetreffende registeraccountants wordt bekendgemaakt.
2. Cursussen etc. die betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde kennisgebied of onderwerp dienen vooraf dan wel achteraf separaat door het bestuur te worden erkend.
3. Het bestuur kan op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van een registeraccountant die binnen een jaar voorafgaand aan het instellen van een verplicht kennisgebied of onderwerp een cursus hierover heeft gevolgd ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid. Een verzoek als hiervoor bedoeld, kan ook worden ingediend door een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling ten behoeve van de registeraccountant, genoemd in de eerste volzin. Het bestuur kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.
Het bestuur betreft in zijn besluitvorming in elk geval het curriculum van de reeds gevolgde cursus. Voorwaarde voor de ontheffingverlening is in elk geval dat het curriculum van de reeds gevolgde cursus inhoudelijk grotendeels overeenkomt met het vastgestelde curriculum ter zake van een cursus over het verplicht gestelde kennisgebied of onderwerp.
4. Het bestuur kan op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van een registeraccountant die als docent of cursusontwikkelaar van een cursus over een verplicht kennisgebied of onderwerp is opgetreden ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid. Een verzoek als hiervoor bedoeld, kan ook worden ingediend door een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling ten behoeve van de registeraccountant, bedoeld in de eerste volzin. Het bestuur kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.
5. De registeraccountant die minimaal negen maanden in een kalenderjaar, bedoeld in het eerste lid, in het buitenland met uitzondering van de Nederlandse Antillen en Aruba werkzaam is, hoeft niet te voldoen aan de verplichting, bedoeld in het eerste lid.
6. Een ontheffing, als bedoeld in het derde en vierde lid, of vrijstelling, als bedoeld in het vijfde lid, laat de verplichting, bedoeld in artikel 3, onverlet.

Artikel 8

1. De registeraccountant houdt volgens een door het bestuur aangegeven wijze van registratie aantekening van zijn PE-activiteiten en het daarmee behaalde aantal PE-punten via het door de Orde beschikbaar gestelde online-registratiesysteem op zijn website.

2. De registratie geschiedt zodanig dat informatie over de mate en de aard waarin de registeraccountant jaarlijks PE-activiteiten heeft verricht op eenvoudige en verifieerbare wijze kan worden verkregen.
3. De registeraccountant bewaart bewijsstukken van PE-activiteiten als bedoeld in artikel 3a gedurende een periode van minimaal zeven jaar.
4. Het bestuur kan op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van een registeraccountant die redelijkerwijs niet in staat is de registratie in het online-registratiesysteem van de Orde bij te houden ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid.
Een ontheffing kan voor de duur van maximaal één kalenderjaar worden verleend, welke op schriftelijk verzoek van de registeraccountant telkens voor de duur van maximaal één jaar kan worden verlengd.
Het bestuur kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.
5. De registeraccountant die verplicht is opgave van zijn PE-activiteiten te doen aan de accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij hij werkzaam is of waaraan hij is verbonden, is vrijgesteld van de verplichting, bedoeld in het eerste lid. Voorwaarde hiervoor is dat de registeraccountant ervoor zorgdraagt dat de desbetreffende accountantspraktijk of accountantsafdeling zijn PE-activiteiten overeenkomstig het voor dergelijke accountantspraktijken en accountantsafdelingen vastgestelde model registreert.
6. De registeraccountant registreert de PE-activiteiten en het daarmee behaalde aantal PE-punten in een bepaald kalenderjaar zo spoedig mogelijk doch uiterlijk op 31 maart in het daaropvolgende jaar.
7. De registeraccountant legt de bewijsstukken, bedoeld in het derde lid, over aan het bestuur zodra het bestuur daarom verzoekt.

Artikel 9

1. Indien de registeraccountant niet aan zijn verplichtingen op grond van deze nadere voorschriften voldoet, stelt het bestuur hem een termijn van maximaal drie maanden waarbinnen de registeraccountant die verplichtingen alsnog dient na te komen.
2. Indien de registeraccountant na afloop van de termijn, bedoeld in het eerste lid, niet aan de verplichtingen op grond van deze nadere voorschriften heeft voldaan, kan de voorzitter van de Orde een klacht bij de daarvoor aangewezen instantie indienen.
3. Indien sprake is van het inhalen van een achterstallige PE-verplichting blijven onderhavige nadere voorschriften onverkort van toepassing.

Hoofdstuk 3 Erkenning (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling

Artikel 10

1. Op schriftelijk verzoek van een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling kan het bestuur deze (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling erkennen.
2. Het bestuur erkent een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling slechts indien deze:
 - gebruikmaakt van een door het bestuur vastgesteld aanvraagformulier voor de erkenningsaanvraag; en
 - bij de aanvraag bewijsstukken overlegt waaruit blijkt dat voldoende en aantoonbare ervaring is opgedaan met het ontwikkelen en verzorgen van opleidingen, bij voorkeur gericht op het functioneren van de accountant op een breed terrein; en
 - aantoonbaar onderwijs verzorgt dat de beroepsuitoefening in brede zin van de registeraccountant ten goede komt; en
 - het onderwijs door middel van opinieonderzoek onder de deelnemers pleegt te evalueren waarbij in ieder geval de hoofdonderwerpen docent, cursusmateriaal, relevantie voor de praktijk en cursusorganisatie worden geëvalueerd; en
 - de deelnemers steeds een bewijsstuk verstrekt voor het daadwerkelijk gevolgd en voltooid hebben van een opleiding of het succesvol hebben afgelegd van een daarop betrekking hebbende toets of examen, aan welke verstrekking telkens per deelnemer een betrouwbare

- aanwezigheidsregistratie ten grondslag ligt en uit welk bewijsstuk het aantal behaalde PE-punten eenvoudig valt af te leiden; en
- zich verplicht mee te werken aan een periodieke controle door of namens het bestuur, waarbij de kosten voor rekening van de betreffende (onderwijs)instelling komen.
3. Het bestuur kan aan de erkenning van een (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling bijzondere voorwaarden verbinden, waaronder begrepen een door het bestuur vast te stellen bijdrage in alle kosten die uit de erkenning voortvloeien.
 4. De erkenning kan voor bepaalde of onbepaalde tijd worden verleend, doch door het bestuur te allen tijde worden ingetrokken.
 5. Een op grond van lid 1 erkende (onderwijs)instelling is gerechtigd PE-punten toe te kennen aan de door deze (onderwijs)instelling, accountantspraktijk of accountantsafdeling georganiseerde PE-activiteiten conform het in deze nadere voorschriften geregelde. Voor de toekenning van de PE-punten is vereist dat de betreffende activiteit uiterlijk zeven dagen voor de dag waarop de activiteit plaatsvindt door deze erkende (onderwijs)instelling op een door het bestuur te bepalen wijze bij de Orde is aangemeld.
 6. Het bestuur kan het aantal PE-punten dat is toegekend aan de activiteiten ingevolge het vijfde lid van dit artikel aanpassen.
 7. Het bestuur kan een of meer activiteiten van een erkende (onderwijs)instelling uitsluiten van toekenning van PE-punten.

Hoofdstuk 4 Overgangsrecht

Artikel 11

1. Voor de PE-plichtige registeraccountant die na 1 januari 2004 en voor 1 januari 2006 in het accountantsregister is ingeschreven, vervalt op 31 december 2006 de verplichting opgenomen in artikel 2, eerste lid, van de Nadere voorschriften inzake permanente educatie zoals in werking getreden per 1 januari 2004. Per 1 januari 2007 valt hij onder de werking van de onderhavige nadere voorschriften.
2. De registeraccountant wordt toegestaan maximaal 20 van de in 2006 behaalde PE-punten behaald boven het aantal PE-punten dat hij pro rata op grond van de Nadere voorschriften inzake permanente educatie ex artikel 11, tweede lid, van de GBR-1994 verplicht was te behalen, mee te nemen naar 2007.
3. De registeraccountant die gebruikmaakt van het meenemen van punten zoals beschreven in het vorige lid voldoet onverkort aan de minimumeis tot het behalen van 20 PE-punten per kalenderjaar, zoals beschreven in artikel 3, tweede lid.
4. Driejaarsperioden als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Nadere voorschriften permanente educatie, geldende tot 1 januari 2010, die zijn aangevangen tussen 2 januari 2007 en 31 december 2009 worden geacht te zijn geëindigd op 31 december 2009.
5. Registeraccountants waarvan de driejaarsperiode is aangevangen tussen 2 januari 2007 en 31 december 2009 kunnen tot een maximum van 40 behaalde PE-punten meenemen naar het jaar 2010, voor zover zij in deze driejaarsperiode meer dan 40 PE-punten per kalenderjaar hebben behaald.
6. Op verklaringen als bedoeld in artikel 2, derde lid, die voor 1 januari 2010 zijn ingediend, zijn de Nadere voorschriften permanente educatie van toepassing, geldende tot 1 januari 2010.
7. Op bewijsstukken als bedoeld in artikel 8, derde lid, die bij het in werking treden van dit besluit reeds zijn afgegeven of opgesteld, zijn de Nadere voorschriften permanente educatie van toepassing, geldende tot 1 januari 2010.

Artikel 12

De besluiten als genomen door het bestuur op 23 augustus 2006 op grond van de Nadere voorschriften inzake permanente educatie en zoals in werking getreden per 1 januari 2004, inhoudende dat:

- a. het onderwerp Herziene beroepsreglementering en Wta verplicht is gesteld voor alle registeraccountants die optreden als openbaar accountant in de zin van artikel 2, tweede lid, GBR-1994; en

b. het onderwerp Herziene beroepsreglementering (met name GBC en specifieke nadere voorschriften onafhankelijkheid) verplicht is gesteld voor alle registeraccountants die optreden als accountant in de zin van artikel 2, eerste lid GBR-1994 niet zijnde openbaar accountant, blijven van kracht onder de onderhavige nadere voorschriften, met dien verstande dat de cursus, genoemd onder a., verplicht is gesteld voor alle registeraccountants die optreden als openbaar accountant in de zin van de Verordening gedragscode en de cursus, genoemd onder b., verplicht is gesteld voor alle registeraccountants die onder de reikwijdte van de onderhavige nadere voorschriften vallen.

Hoofdstuk 5 Inwerkingtreding

Artikel 13

Deze nadere voorschriften treden in werking per 1 januari 2007.